

DET DÄR MED SÄKERHET

- Att skydda sina möjligheter att göra sitt jobb.

Jonas Landgren
Interaktionsdesign
Institutionen för Tillämpad IT
Chalmers Tekniska Högskola

Fredrik Bergstrand,
Informatik
Institutionen för Tillämpad IT
Göteborgs Universitet

SECURIT – INFORMATION SECURITY CULTURE 2012-2017 finansierat av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap

INLEDNING

Olika perspektiv

Distans mellan medarbetares och säkerhetsansvarigas syn på informationssäkerhetspraktik.

- Medarbetare ser sig själva som en resurs.
- Säkerhetsansvariga ser medarbetarna som ett hot mot säkerheten

Albrechtsen, E., & Hovden, J. (2009). The information security digital divide between information security managers and users. *Computers & Security*, 28(6), 476–490

Usability & Security : Användbarhet & Säkerhet

- Utan användbarhetscentrerade system kommer säkerhet att förloras då medarbetare kommer att undvika rutinerna för att kunna få jobbet gjort.
- När säkerhet blir ett hinder kommer smarta och välmenande personer att uppfinna genvägar i syfte att skydda sina möjligheter att utföra sina uppgifter.

Norman, D. A. (2009). THE WAY I SEE IT When security gets in the way. *Interactions*, 16(6), 60-63.

Post, G. V., & Kagan, A. (2007). Evaluating information security tradeoffs: Restricting access can interfere with user tasks. *Computers & Security*, 26(3), 229-237.

Säkerhet: - en aktivitet i bakgrunden

- Beslut kring informationssäkerhet är en underaktivitet i vardagen och inte nödvändigtvis en primäraktivitet.
- Säkerhetsbeslut är en del av och inbäddat i olika primära aktiviteter, vilket innebär att sådana beslut sker i bakgrunden och får endast en implicit uppmärksamhet i den aktuella aktiviteten.

Niels Raabjerg Mathiasen, Marianne Graves Pedersen, and Susanne Bødker. 2011. While working around security. In *Proceedings of the 3rd International Conference on Human Computer Interaction (IndiaHCI '11)*. ACM, New York, NY, USA, 1-9.

Säkerhet mer än bara teknik och rutiner

Det finns behov av ett bredare perspektiv på säkerhet som går längre än till den specifika information eller IT-artefakterna som skall skyddas. Situationen och det större sammanhanget behöver inkluderas och hanteras som en helhet.

Bødker, S., Mathiasen, N., & Petersen, M. G. (2012). Modeling is not the answer!: designing for usable security. *Interactions*, 19(5), 54–57.

”.... when faced with an overly rigid/inefficient way of interacting with EMR, healthcare providers often choose to work around inconveniences, or perceived inefficiencies, to attend to the pressing needs of the situational context. In this way, context is a primary driver of workaround rationalization.“ p.144

Burns, A. J.; Young, Jacob; Roberts, Tom L.; Courtney, James F.; and Ellis, T. Selwyn (2015) "Exploring the Role of Contextual Integrity in Electronic Medical Record (EMR) System Workaround Decisions: An Information Security and Privacy Perspective," AIS Transactions on Human-Computer Interaction (7) 3, pp. 142-165

Fältstudier

- A. Teknikanvändning vid tillfällig och emergerande organisering
- B. Teknikbaserad organisationsutveckling

Stabsarbetet vid hantering av branden i Västmanland

Informationshantering inom ramen för den Svenska Ebola insatsen i Liberia

Informationshantering i Migrationsverkets regionala krisstaber

Organisering av tillfälligt asylboende.

Informationshantering i samverkansstaber /kluster

Att förbättra läkar- och patient samtalet med hjälp av mobilvideo.

Att förbättra operatörers situationsförståelse med hjälp av social media.

Att lära från tidigare räddningsinsatser med hjälp av insatsrapporter

Lägesbild vid social oro

Lägesbild vid väderhändelser

Lägesbild och skogsbrand

Skyndsam design av Id-kontroller

Observationer

Informationssäkerhet skapas utifrån de lokala behoven och förutsättningarna men riskerar samtidigt att bryta mot organisationens regler. (EbolaInsatsen)

Mötet mellan den lokala praktikers design av teknikanvändning och sak-experternas hastigt korrigerande åtgärder har inte alltid det pågående arbetets bästa i fokus.
(StabenBrandenVästmanland)

Verksamhetsansvarigas kunskaper kring möjligheter och konsekvenser av beslut kring IT-användning har stor utvecklingspotential.

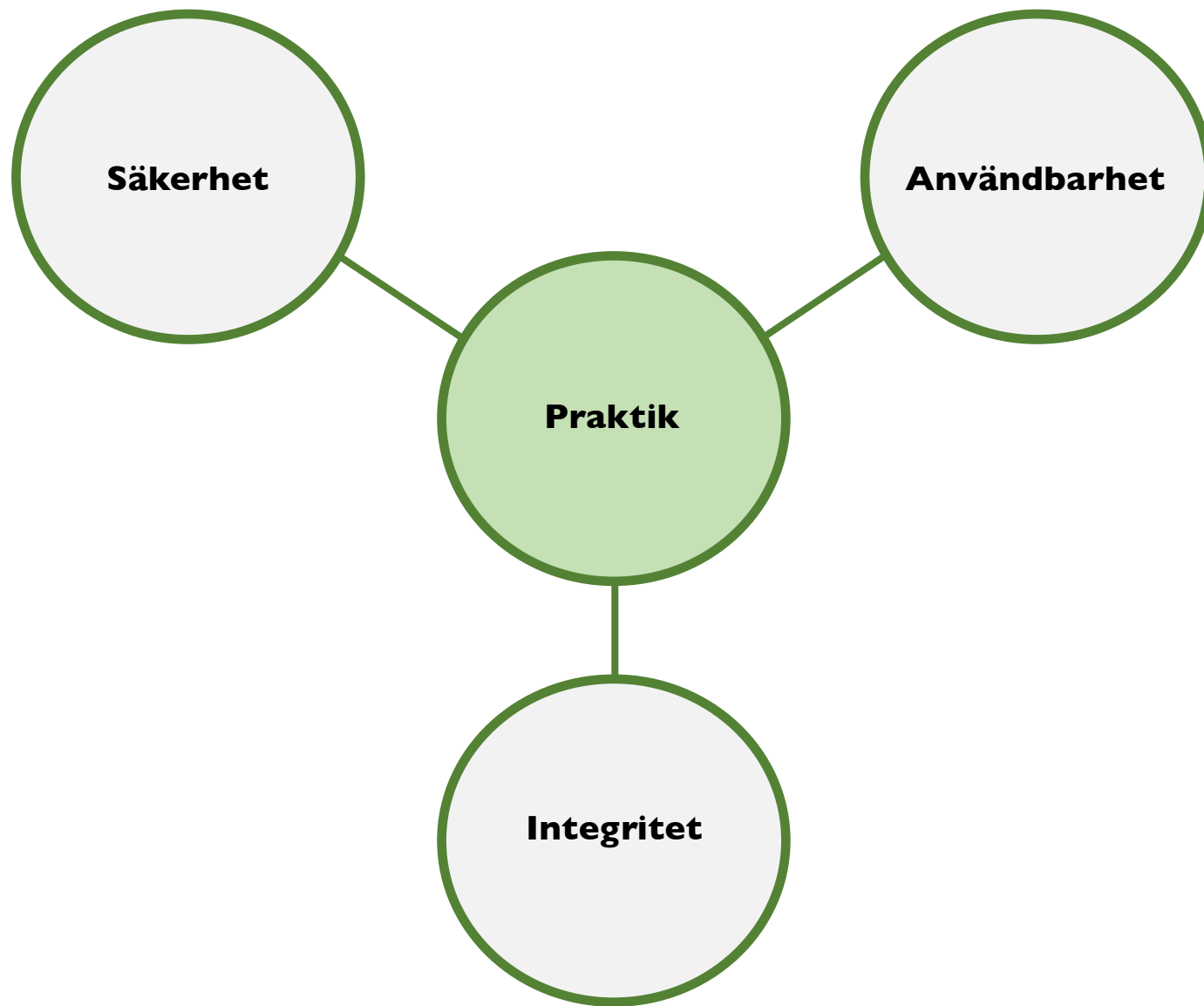
Vid utveckling av nya organisationsformer för organisatorisk-samverkan tycks det finnas en flexibilitet kring hur gällande informationssäkerhetspolicier kan tolkas. (StabenBrandenVästmanland, SamverkansKluster)

Att få till en balans mellan **användbarhet**, **säkerhet**, och **ekonomi** för den specifika arbetssituationen är en komplex förhandlingsprocess mellan flera professionella aktörer. (MobilVideoVård)

Att konfigurera information och existerande teknik till organisatoriska fördelar sker på ett omedvetet sätt i samband vid tillfällig organisering. (EbolaInsatsen) (StabenBrandenVästmanland)(Migration)

Medarbetare har stor kompetens i att **skydda**
möjligheten att utföra sitt jobb trots policybaserade eller
teknikbaserade barriärer.

Det finns både en *avsaknad* och ett *avstånd* mellan lokala verksamheter och nödvändig sakexpertis från kunskapsområdena *säkerhet*, *användbarhet* och *integritet*.

Avslutande reflektioner

- Det finns en uppenbar risk att krav på ökad säkerhet i praktiken kan leda till minskad säkerhet.
- Informationssäkerhetsarbetet skulle kunna utvecklas till att bli ett *kollaborativt arbete* mellan kärnverksamhet och sakexperternas stödverksamheter.

Vid teknikbaserad organisationsutveckling och vid tillfällig organisering bör nödvändiga kompetenser säkerställas närvaro.

Genom att säkerställa närvaro av kompetenserna (säkerhet, användbarhet, integritet) skapas bättre förutsättningar för en mer balanserad informationssäkerhet.

Informationssäkerhets(kultur) behöver kontinuerligt designas i mycket nära anslutning till där det faktiska arbetet genomförs.